

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гнасевич Н.В., Рудакевич О. М. Ідеологічна основа українсько-російських інформаційних воєн. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Л. Українки*, 2017-№ 14. С.3-15.
2. Греко-католики готують альтернативу «Русському миру». URL: http://religion.ng.ru/facts/2013-02-20/1_grekokatoliki
3. Грушевський М. Історія України – Руси: В 10 т. 12 кн. Т.1. К: Наукова думка, 1991. 648 с.
4. Грушевський М. Хто такі українці і чого вони хочуть? К: Знання, 1991. 240 с.
5. Україна та проект «Русского мира»./ С. Здіорук та ін. К: НІСД, 2014. 80 с.
6. Річинський А. Проблеми української релігійної свідомості. Т: 2002. 325 с.
7. Окара А. Русский Мир . С. Градировский о Рус Мире – на берегу Руського (т.е.Черного) моря: Русские – это искусственно сконструированная идентичность под с верхзадачу Госстроя. URL: http://www.archipelag.ru/ru_mir/history/newidea/russkie
8. Умланд А. «Евразийские» проекты Путина и Дугина – сходства и различия / Андреас Умланд // «Geopolitika». Литва, 2012. 22 июня.
9. Филипович Л. Етнологія релігія. К: 2000. 368 с.

Ганна Твердохліб

*кандидат педагогічних наук, докторантка 1 року навчання
кафедри освітології та інноваційної педагогіки
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди*

ЦИФРОВЕ ЧИТАННЯ ЯК СУЧАСНИЙ ТРЕНД НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Війна в Україні внесла негативний вплив на систему освіти. Це перехід на дистанційне навчання, навантаження на вчителів та здобувачі, несистемність освітнього процесу у зв'язку з відсутністю світла, Інтернету, можливостей для навчання тощо. З'явилися нові проблеми, а саме освітні втрати, низький рівень читацької компетентності та відсутність мотивації до навчання. Аналіз моніторингових, результатів міжнародних досліджень (PISA) свідчить про низький рівень читацької компетентності, а саме вміння цифрового читання (або читання з екрана, читання електронних текстів). Технології цифрового читання вдосконалюються, а читання електронних книг стає все більш популярним.

Зазначимо, що науковці Ю.Бойчук, І.Гавриш, Л.Ткаченко, Т.Собченко та інші у своїх дослідженнях зазначають, що навчання учнів ефективному читанню цифрового контенту та взаємодії з електронними ресурсами призводить до кращого розуміння та підвищення впевненості у навчанні. Цифрове читання відкриває унікальні можливості для дистанційного та змішаного навчання. Практикою підтверджено, що цифровий контент має унікальні переваги перед друкованими матеріалами завдяки можливостям впровадження інтерактиву та миттєвого оцінювання. Доведено, що більшість здобувачів освіти під час навчання використовують цифровим контентом, ніж друкований, тому що

електронні тести створені за простим, уніфікованим макетом з навігаційними засобами, що зменшує когнітивне навантаження та підвищує ефективність читання.

Електронні книги, онлайн-підручники – це не лише цифрові копії друкованих підручників, це спеціальні сервіси, які розроблені для цифрового читання та схожі на традиційний друкований текст. Цифровий контент може включати інтерактивну технологію, яка «оживляє» матеріал та перетворює його на динамічне цифрове медіа (відео). Деякі цифрові формати мають інструменти для маркування тексту, для створення нотатків у тексті, для прослуховування тексту або його перекладу.

Визначають ознаки ефективного цифрового контенту: 1) сумісність із різними пристроями, тобто доступність до контенту як з ноутбука, так і з планшетів, мобільних телефонів тощо; 2) сегментований текст. Щоб зменшити когнітивне навантаження, короткі фрагменти тексту потрібно сегментувати візуальним контентом, таким як відео, графіки та зображення; 3) навігаційні засоби. Контент повинен мати інструменти для навігації по тексту та можливістю його форматувати.

Науковці наголошують на суттєвих відмінностях між друкованим та цифровим читанням. По-перше, в мережі Інтернет знаходиться великий обсяг інформації. Оскільки онлайн-читачі мають легкий доступ до великої кількості джерел, вони повинні вміти перевіряти сайт, чи є він безпечним. По-друге, велика кількість інформації в Інтернеті не перевіряється, тому подані факти можуть бути фейковими [2].

Таким чином, в цифровому просторі читачам особливо важливо вміти критично оцінювати інформацію та підвищувати рівень розвитку цифрового читання. Для цього потрібно розробити спеціальні методичні рекомендації, курси з розвитку навичок цифрового читання. Зазначені проблеми є перспективними напрямками подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бойчук Ю., Гавриш І. Якість освіти в контексті постнекласичної парадигми як відповідь на виклики сьогодення. Вісник НАПН України. 2021. 3(2), С.2-9. <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-11-4>
2. Собченко Т. М. Змішане навчання студентів філологічних спеціальностей у закладах вищої освіти: історія, теорія, практика, перспективи: монографія. Харків: СГ НТМ «Новий курс». 2021. 374 с.
3. Ткаченко Л. П. Шляхи розбудови ефективного освітнього середовища початкової школи у період воєнного стану. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. С. 986–987.